

ZPRAVODAJ MATICE ČESKÉ

sekce Společnosti Národního muzea

Číslo 10

Praha, duben 2006

Digitalizace Rukopisu královédvorského a zelenohorského

V Národním muzeu se 31. ledna 2006 konala malá slavnost, při níž byla za účasti vedení Knihovny Národního muzea, Maticе české, Spolku Svatobor a dalších hostů představena digitální podoba Rukopisu královédvorského a zelenohorského. K digitalizaci, této nové formě uchování a zpřístupnění významných rukopisných památek v rámci projektu Manuscriptorium, došlo z podnětu Maticе české a Spolku Svatobor. Vzhledem k tomu, že Rukopisy jsou těsně spojeny s Národním muzeem a osobou zakladatele obou spolků Františka Palackého, rozhodla se Maticе česká a Svatobor digitalizaci Rukopisů uhradit ze svých fondů. Maticе česká při tom našla pochopení u Společnosti Národního muzea, jejíž je sekci. Digitalizaci provedla společnost Albertina Icome Praha, pracoviště Beroun, která má již v tomto směru bohaté zkušenosti s rukopisy Knihovny Národního muzea a dalších velkých knihoven. Digitalizovaná podoba RKZ je zájemcům bezplatně přístupná na internetové adrese <http://www.memoria.cz>.

Pro zajímavost uvádíme, že k prvnímu fotografování Rukopisů došlo v roce 1861, kdy zemřel první muzejní bibliotekář Václav Hanka. Prováděl ho na muzejním nádvoří průkopník české fotografie Jan Rokos s chotí za účasti předních osobností muzea.

SDĚLENÍ VÝBORU MATICE ČESKÉ

K dotazům našich členů, týkajících se článku P. Poláčka *Maticе Čech, Moravy a Slezska již deset let*, uveřejněného v *Haló novinách* 21. listopadu 2005, výbor sděluje:

Maticе Čech, Moravy a Slezska je nová organizace, vzniklá v roce 1995 nezávisle na Matici české. Její program a aktivity nemají souvislost s činností Maticе české. Zpráva, která se objevila v *Haló novinách* i jinde v médiích o tom, že Maticе česká po roce 1948 zanikla, neodpovídá skutečnosti. Maticе česká nikdy nezanikla, působí nepřetržitě od svého založení roku 1831, pouze za minulého

režimu byla silně omezena její činnost, hlavně vydavatelská. Dnes jako sekce Společnosti Národního muzea výrazně oživila svou aktivitu, o čemž se její členové a veřejnost neustále přesvědčují.

JARNÍ CYKLUS PŘEDNÁŠEK

Literatura 19. století a dnešní čtenář

Přední literární historici-vysokoškolští učitelé se ve svých portrétech slavných osobností české literatury a letošních jubilatů zaměřili na stále živé stránky jejich díla, přitažlivé i pro dnešní čtenáře.

Čt 20. dubna 2006

Prof. PhDr. Dalibor Tureček, CSc.:
Josef Kajetán Tyl (1808–1856)

Čt 27. dubna 2006

Doc. Dr. Phil. Josef Vojvodík, M. A.:
Karel Hynek Mácha (1810–1836)

Čt 4. května 2006

PhDr. Věra Brožová:
Zikmund Winter (1846–1912)

Přednášky se konají vždy od 17 hodin v zasedací síni hlavní budovy Národního muzea, Praha 1, Václavské náměstí 68.

DUBEN 2006

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

Út 25. dubna 2006. **Z depozitářů Národního muzea. Numismatické oddělení Historického muzea NM.** Spojeno s prohlídkou dlouhodobé výstavy **Řády a významení evropských zemí 19. a 20. století (Měřičkova sbírka).**

Vede: PhDr. Jarmila Hásková, CSc.

Sraz v 16.00 hod. ve vestibulu hlavní budovy Národního muzea.

MIMOPRAŽSKÉ LITERÁRNÍ VYCHÁZKY

So 29. dubna 2006. **Říčany křížem krážem...**

Krajina Říčanska byla osídlena již v pravěku. Počátky samotných Řičan spadají však do 13. století, kdy panství získali páni z Řičan. V roce 1575 Říčany dostaly od císaře Maxmiliána II. městská práva, znak a pečeť. V souvislosti se stavbou železnice v roce 1869 došlo k velkému rozvoji města. Říčany se staly významným

hospodářským a rekreačním centrem jihovýchodního okolí Prahy. V této době sem zajížděl na letní byt známý lékař a spisovatel MUDr. Josef Thomayer (1853–1927), který do Řičan zval své přátele (Jaroslava Vrchlického, Svatopluka Čecha, Zikmunda Winterra).

Vede: Michal Klacek

Sraz: 8.15 hod. u pokladny č. 1 na Hlavním nádraží. Návrat do Prahy okolo 18. hodiny. Možnost oběda. Pěšky cca 6 km.

Program: ŘIČANY U PRAHY – Dům u Čechů – bývalá budova mýta, Masarykovo náměstí – prohlídka barokního děkanského KOSTELA SV. PETRA A PAVLA, mariánský sloup, stará radnice z roku 1864, socha sv. Jana Nepomuckého a sv. Václava. ZŘÍCENINA HRADU z 13. století (náleží mezi vrcholy šlechtické hradní architektury doby posledních Přemyslovců), Pohodnice, Mlýnský rybník, zahradnictví Na Fialce (zaniklá ves Nesvačily). Muzeum (expozice dějin Řičan, výstava Srí Lanka – perla Indického oceánu), náměstí U Památné lípy, náměstí Čs. armády (legionářský pomník), pomníky Josefa Koreše a Antonína Švehly. OLIVOVA DĚTSKÁ LÉČEBNA (tzv. Olivovna z let 1895 až 1896).

KVĚTEN 2006

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

St 10. května 2006. Z historie a současnosti Klubu Za starou Prahu. Prohlídka interiéru Juditiny věže u Karlova mostu.

Vede: PhDr. Helga Turková, Ing. arch. Josef Hyzler, členové Domáčí rady KZSP

Sraz v 16.00 hod. na Malostranském náměstí (v podloubí Kaiserštejnského paláce).

Upozornění! Prohlídka je možná jen na základě předběžné objednávky (max. 20 lidí). Nepřihlášeným nebude umožněn vstup do historických prostor.

MIMOPRAŽSKÉ LITERÁRNÍ VYCHÁZKY

Ne 28. května 2006. Vzpomínka na Františka Palackého (1798–1876) v Lobkovicích

Pořadatel: Gymnázium Františka Palackého v Neratovicích

Sraz: 8.30 hod. na autobusovém nádraží nedaleko stanice metra trasy C – Nádraží Holešovice (odjezd autobusem firmy Nerabus v 8.45 hod. do Neratovic).

Po skončení vzpomínky je možno se zúčastnit studentského majálesu.

KULTURNĚ LITERÁRNÍ ZÁJEZDY

Přihlašovat se a platit všechny zájezdy je nejlepší v úředních hodinách Matice české (*první středa v měsíci od 15 do 17 hod. v zasedací síni hlavní budovy Národního muzea*) nebo po telefonické domluvě s jednatelem (tel. 224 497 333) nejpozději čtrnáct dní před konáním zájezdu. Zrušit přihlášku na zájezd po zaplacení je možné nejpozději týden před odjezdem, po tomto termínu se uplatňují stornopoplatky (50 % z ceny zájezdu pět dní před odjezdem, 100 % den před odjezdem). Odjezdy autobusů budou od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova. Příjezdy do Prahy jsou plánovány mezi 19. až 22. hodinou. Vždy je počítáno s přestávkou na oběd. Průvodce si vyhrazuje právo na změnu programu. Vstupné do památkových objektů se nezapočítávají do ceny zájezdu.

So 13. května 2006. Literatura za mřížemi

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova

Cena: 100 Kč pro členy Společnosti Národního muzea, 150 Kč pro ostatní

Program: HLUBOŠ – prohlídka interiérů zámku (expozice věnovaná pobytu T. G. Masaryka a jeho rodiny v roce 1920), unikátní zámecký park. PŘÍBRAM – Muzeum III. odboje v bývalé gotické tvrzi (prohlídka expozice s odborným výkladem bývalého politického vězně Františka Zahrádky). PŘESTÁVKA NA OBĚD. PAMÁTNÍK VOJNA U PŘÍBRAMI (kulturní památka) – památník obětem komunismu (expozice Perzekuce po únoru roku 1948 a III. odboj, autentické objekty vězeňského velitelství, korekce, bunkr, ošetrovna, kulturní dům, ubytovny, promítání dokumentárního filmu). HORNICKÝ SKANZEN BŘEZOVÉ HORY – prohlídka největšího hornického muzea v ČR (trasa A – historie těžby rud na Příbramsku, mineralogická a paleontologická expozice, národopisná expozice).

So 20. května 2006. Podkrkonoší – Krajem Karla Václava Raise

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova

Cena: 300 Kč pro členy Společnosti Národního muzea, 350 Kč pro ostatní

Program: LÁZNĚ BĚLOHRAD (rodiště K. V. Raise) – Památník K. V. Raise (1859–1926) – prohlídka muzejní expozice, Fričovo muzeum (národopisné, vlastivědné a geologické sbírky), pomník a škola K. V. Raise, hřbitov, barokní zámek s parkem, sbírka vrchnostenských hraničních mezníků z 18. století, barokní kostel Všech Svatých, Lázeňský hotel (novorenesanční budova z let 1893 až 1894 s bohatou vnitřní výzdobou). PŘESTÁVKA NA OBĚD. PASEKY NAD JIZEROU –

Památník zapadlých vlastenců – prohl. expozice věnované působení vlasteneckého písmáka a houslaře Věnceslava Metelky (1807–67), barokní kostel sv. Václava. VYSOKÉ NAD JIZEROU – Vlastivědné muzeum pro Vysoké nad Jizerou a okolí – prohl. muzea s Mgr. Michalem Jaklem, odborným pracovníkem muzea a členem MČ, kostel sv. Kateřiny, rodný dům Karla Kramáře. NÍSTĚJKA – rozsáhlá zřícenina gotického hradu nad Jizerou, postaveného Valdštejnů.

ČERVEN 2006

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY

Čt 1. června 2006. Prohlídka výstavy **Znovunalezené knihy Sidonie Nádherné** v Kabinetu knižní kultury s odborným výkladem PhDr. Helgy Turkové, spoluautorky výstavy.

Sraz zájemců bude v 16.00 hod. ve vestibulu hlavní budovy Národního muzea.

So 10. června 2006. **Vzpomínka na Václava Hanku** (1791–1861) na vyšehradském hřbitově.

Pořadatel: Spolek Svatobor a Česká společnost rukopisná

Sraz zájemců bude ve 14.00 hod. před hlavním vchodem do kostela sv. Petra a Pavla na Vyšehradě.

Út 27. června 2006. **Z depozitářů Národního muzea. Oddělení knižní kultury Knihovny Národního muzea – nakladatelské pozůstalosti** (rukopisy slavných spisovatelů, politiků, malířů a nakladatelů).

Sraz v 16.00 hod. ve vestibulu hlavní budovy Národního muzea.

MIMOPRAŽSKÉ LITERÁRNÍ VYCHÁZKY

So 10. června 2006. **Za Svatoplukem Čechem (1846-1908) do Ostředku u Benešova**

Vede: Mgr. Olga Rohelová

Sraz: 8.00 hod. u pokladny č. 1 na Hlavním nádraží (přestup v Benešově na autobus do Ostředku v 9.20 hod. /nástupiště č. 5/). Návrat do Prahy přes Chocerady okolo 17. hodiny. Občerstvení je možné v nové restauraci v Ostředku. Pěšky cca 7 km.

Program: OSTŘEDEK – prohlídka Pamětní síně Svatopluka Čecha v barokním zámku, prohlídka zámecké kaple (socha Čechie z roku 1765), pamětní deska. Pěší procházka romantickou krajinou do CHO CERAD.

KULTURNĚ LITERÁRNÍ ZÁJEZDY**So 24. června 2006. Českobudějovicko – Literární toulky jižními Čechami**

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova

Cena: 300 Kč pro členy Společnosti Národního muzea, 350 Kč pro ostatní

Program: ZLATÁ KORUNA – prohlídka bývalého cisterciáckého kláštera (patří k nejlépe zachovaným gotickým klášterům v Čechách), kapitulní síň a kaple Andělů Strážných z konce 13. století, chrám Nanebevzetí Panny Marie, stálá expozice – Písemnictví v jižních Čechách. PŘESTÁVKA NA OBĚD. VELEŠÍN – HOLKOV – nejstarší železniční most na evropském kontinentě, bývalá přepřahací stanice – připomínka koněspřežné dráhy z roku 1827, rodiště spisovatele Josefa Vlastimila Kamaryta (1797–1833). ŘÍMOV – poutní barokní areál, loretánská kaple z let 1648–1653 s ambity, kostel sv. Ducha. Procházka křížovou cestou (25 barokních kapliček, tzv. Římovské pašije) – umístění v terénu odpovídá poloze křížové cesty v Jeruzalémě (6 km). Připomínka pobytu nakladatele Aloise Dyka (1881 až 1971). DOBČICE, ZÁBOŘÍ, HOLAŠOVICE (UNESCO) – perly jihočeského selského baroka. CHELČICE – rodiště duchovního myslitele Petra Chelčického (1390–1460).

16.–17. září 2006. Brněnsko – Literární toulky jižní Moravou
(ve spolupráci s Maticí moravskou)

Odjezd: 7.00 hod. od Lékařského domu na nám. I. P. Pavlova

Cena: 1500 Kč pro členy Společnosti Národního muzea, 2000 Kč pro ostatní (cena zahrnuje dopravu a ubytování)

Program:

1 den: RAJHRAD – býv. benediktinský klášter, barokní poutní kostel sv. Petra a Pavla (J. B. Santini), kapitulní síň, klášterní knihovna, stálá literární expozice – Památník písemnictví na Moravě, farní barokní kostel Povýšení sv. Kříže. TUŘANY – připomínka pobytu Bohuslava Balbína (1621–1688), poutní kostel Zvěstování Panny Marie. PŘESTÁVKA NA OBĚD. STARÉ BRNO – augustiniánské opatství, prohlídka interiérů kláštera s připomínkou pobytu spisovatele Františka Matouše Klácela (1808–1882) a vědce Gregora Johanna Mendela (1822–1884). Procházka historickým centrem moravské metropole s odborným výkladem. UBYTOVÁNÍ.

2. den: VEVEŘÍ – prohl. rozsáhlého gotického hradu. OSTROVAČICE – prohl. Památníku Pohádky Máje V. Mrštíka. PŘESTÁVKA NA OBĚD. TIŠNOV – románsko-gotický klášter Porta coeli, kostel Nanebevzetí Panny Marie, kapitulní síň, křížová chodba, Podhorácké muzeum,

Jamborův dům – stálá expozice obrazů akad. mal. Josefa Jambora (1887–1964).

17.–23. července 2006. **Literární toulky českým a polským Slezskem.** Týdenní poznávací pobyt připravený ve spolupráci s Maticí slezskou v Opavě.

OPAVERSKO, TĚŠÍNSKO, OSOBLAŽSKO. Přihlášky přijímá jednatel Matice české (tel. 224 497 333).

Veškeré náklady spojené s pobytem si každý účastník hradí sám. Ubytování bude zajištěno nedaleko historického centra Opavy. Bližší informace rovněž získáte na výše uvedeném čísle.

Poznámka: Z důvodu inaugurace nového rektora Univerzity Karlovy se nemohla uskutečnit návštěva v Archivu UK dne 22. února 2006, spojená s prohlídkou reprezentačních prostor Karolina. Zatím však nedošlo k dohodě na náhradním termínu. Předpokládáme, že se exkurze uskuteční na podzim 2006.

ÚŘEDNÍ HODINY MATICE ČESKÉ

Placení členských příspěvků, přijímání nových členských přihlášek **každou první středu v měsíci od 15 do 17 hod. v hlavní budově Národního muzea** na Václavském náměstí (z vrátnice volejte linku 333 nebo 346). **Prosíme o dodržování úředních hodin!** Obracujte se zde na paní Milenu Brusovou, pokladní Matice české (tel. 723 731 429). Členské příspěvky a přihlášky se také přijímají během všech akcí Matice české. Nové legitimace (příp. duplikáty) se vystavují až po schválení výborem Společnosti Národního muzea, které předkládá jednatel MČ.

Různé:

Členům jsou k dispozici barevné záložky Matice české a za 100 Kč nedávno vydaný životopis Františka Palackého od Josefa Pekaře (v úředních hodinách a na akcích Matice české).

Své dotazy, připomínky a návrhy zasílejte na adresu:

Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea, Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1, tel. 224 497 333

e-mail: matice.ceska@nm.cz, pavel.muchka@nm.cz

Informace o činnosti Matice české získáte také na webových stránkách Národního muzea:

<http://www.nm.cz/old/snm/matice.htm>

Matice česká ráda přijme nové členy, kteří mají zájem o její činnost.

SEZNAM ČLENSKÝCH VÝHOD

- Členové Matice české vedle volného vstupu do všech expozic Národního muzea v České republice mají nárok i na slevy v některých pražských nakladatelstvích a knihkupectvích, a to vždy po předložení legitimace Společnosti Národního muzea (popř. i dokladu o zaplacení členského příspěvku). Seznam nakladatelství a knihkupectví naleznete také na webových stránkách Matice české.
- Členové Společnosti Národního muzea jsou osvobozeni od registračního poplatku ve studovně Knihovny Národního muzea, jestliže se prokáží legitimací SNM a dokladem o zaplacení členského příspěvku za příslušný rok.
- ARS VIVA cesty za uměním (specializovaná cestovní kancelář) poskytuje slevy na všechny zájezdy po předložení legitimace SNM na adrese: Pod Kaštany 3, Praha 6 (po–čt 10–13 hod., pá 10–15 hod.), tel.: 233 324 099, arsviva@arsviva.cz, www.arsviva.cz
- Členům Společnosti Národního muzea je poskytována sleva 10 % na brýle, vyšetření zraku a kontaktní čočky v Optice Lutea, Lípová 12, Praha 2 (po–pá 9–18 hod.), tel.: 224 919 487, jan.matl@optikalutea.cz, www.optikalutea.cz.

Seznam nakladatelství, která poskytují slevu:

Nakladatelství Paseka

poskytuje slevu 20 % na většinu vlastní produkce. Ibsenova 3, Praha 2, tel. 222 518 176.
Prodejná doba: po–pá 9.30–19 hod.

Nakladatelství Brána

poskytuje slevu 20 %.
Hradešínská 30, Praha 2, tel. 271 740 586.

Nakladatelství ARSCI

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství Hellichova 7, Praha 1 - Malá Strana.
tel./fax: 251 510 840, www.arsci.cz
e-mail: arsci@arsci.cz
Prodejná doba: po–pá 10–12, 13–17 hod.

Nakladatelství Lidové noviny

poskytuje slevu 10 %, **Vinohradské knihkupectví** – ul. Jana Masa-

ryka 58, Praha 2 - Vinohrady,
tel. 224 250 365.
Prodejná doba: po–pá 8.30–18 hod.

Knihkupectví U svatého Jindřicha Karmelitánské nakladatelství

poskytuje slevu 10 % na produkci nakladatelství Vyšehrad. Jindřišská 23, Praha 1 - Nové Město, tel. 224 212 376.
Prodejná doba: po–pá 9-19 hod., so 9-13 hod.

Nakladatelství Granit

poskytuje slevu 20 % v sídle nakladatelství v Drtinově 8, Praha 5 - Smíchov (4. patro) v době od 9 do 15 hod., tel. 257 018 358.

Národní muzeum

poskytuje slevu 10 % jen na své knihy ve své prodejně v hlavní budově Národního muzea.

Nakladatelství Libri

poskytuje slevu 15–25% ve svém sídle
Na Hutmance 7, Jinonice,
tel. 251 613 119.
Prodejní doba: po–pá 9–16 hod.

Nakladatelství Kalich

poskytuje slevu 20 % na vlastní produkci.
Jungmannova 9, Praha 1, tel. 224 947 505.
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod., so 10–14 hod.

Nakladatelství Janua

poskytuje slevu 20 %. V Háji 32, Praha 7 -
Holešovice, tel. 220 803 491, 602 648 107,
cajova@telecom.cz

Nakladatelství Portál

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci.
Jindřišská 30, Praha 1, tel. 224 213 415.
Prodejní doba: po–pá 9–18 hod.
Klapkova 2, Praha 8-Kobylisy,
tel. 283 028 203
Prodejní doba: po–pá 9–17 hod.

Nakladatelství Karolinum

poskytuje slevu 10 % na vlastní produkci.
Celetná 18, Praha 1, tel. 224 491 448.
Prodejní doba:
po–pá 9–19 hod.,
so–ne 11–17 hod.

PATRON MATICE ČESKÉ**Knihovna Národního muzea**

Václavské náměstí 68, 115 79 Praha 1

Vznikla společně s Národním muzeem v roce 1818. Od roku 1891 sídlí v hlavní budově NM na Václavském náměstí. Je jednou z největších knihoven s historickými knižními fondy (3,6 milionu svazků) v České republice. Vzhledem k unikátnosti knihovních fondů jsou výpůjčky umožňovány pouze prezenčně do studovny. Pro studium některých druhů literatury platí zvláštní podmínky. Badatelům je ve studovně k dispozici rozsáhlá příruční knihovna a aktuální čísla běžného ročníku vědeckých a populárně naučných časopisů.

Pracoviště v hlavní budově Národního muzea

Studovna je otevřena v pondělí až pátek 9–19 hod. Poskytuje mj. bibliografické a faktografické informace. Studovat je možné (od 15 let) pouze prezenčně.

Výpůjční protokol – přijímá objednávky a zjišťuje signatury v generálním katalogu v pondělí až čtvrtek 9–16 hod. a v pátek 9–15 hod. (tel.: 224 497 342). Na webových stránkách Národního muzea (<http://katalogy.nm.cz/ListkovyKatalogcely/popis.html>) naleznete naskenovaný generální jmenný katalog (část česká do r. 1981, část cizojazyčná do r. 1981, část slovanská do r. 1981, dodatky do r. 1981, část od r. 1982 do r. 2001, katalog knihovny

Státního nakladatelství) a on-line katalog, který obsahuje záznamy knižních přírůstků od roku 2002:

<http://katalogy.nm.cz/opac/opac/index.html>.

Na počítačích ve studovně je pro badatele připraven soupis knihovny Kinských a Nosticů, které jsou ve správě KNM, dále například digitalizované fondy oddělení časopisů. Přístup k internetu ve studovně: zdarma 1 hodina denně (pouze pro zaregistrované uživatele NM). Je zde i přístup k on-line databázím (EBSCO, Memoria, Anopress, ČTK – Evropská unie, Vesmír).

Od 1. 1. 2005 je platný nový Ceník služeb Knihovny NM, se kterým se můžete seznámit, stejně tak i s Knihovním řádem KNM platným od 1. 4. 2004, ve výpůjčním protokole a studovně KNM.

Oddělení služeb vyřizuje požadavky v pondělí až pátek 9–16 hod. (e-mail: marie.klucinova@nm.cz, tel. 224 497 158).

Poskytují se kopírovací služby, zhotovují se na objednávku černobílé fotokopie, digitální kopie a mikrofilmy.

VÝSTAVY

V KABINETU KNIŽNÍ KULTURY KNIHOVNY NM (PŘEDSÁLÍ STUDOVNY)

Znovunalezené knihy Sidonie Nádherné

(do 4. června 2006)

Výstava představuje nejmilejší knihy Sidonie Nádherné z Borutína (1885–1950), poslední šlechtické majitelky zámku Vrchatovy Janovice, ve kterém nyní vystavuje své sbírky Národní muzeum. Původní zámeckou knihovnu spravuje od roku 1954 Knihovna Národního muzea.

Až po revolučních změnách v roce 1989 mohlo dojít k nečekanému objevu. Představitelé Velvyslanectví Nizozemského království předali dne 17. 12. 1996 do Národního muzea deponát knih Sidonie Nádherné, které si u nich uschovala před svým tajným odchodem do exilu. Pracovníci oddělení zámeckých knihoven Knihovny Národního muzea ve spolupráci s kolegy z oddělení starších českých dějin Historického muzea tak poprvé představují veřejnosti ukázky z deponátu – knihy většinou s rukopisnými dedikacemi autorů, především Rainera Maria Rilka (1875–1926) a Karla Krause (1874 až 1936), stolní náčiní, keramiku a porcelán. Výstava připomíná výročí úmrtí obou básníků a spisovatelů.

Poslyšte vlastenci píseň novou... 19. století v kramářské písni (červenec – říjen 2006)

Účelem výstavy je zpřístupnění ukázek z bohatého fondu kramářských písňových tisků ve sbírkách oddělení knižní kultury

KNM v kontextu dějin 19. století. Výstava návštěvníky knihovny seznámí s kramářskými písněmi jako zvláštním druhem tisků a zprostředkuje jim reakce autorů na dobové aktuality – politické atentáty, vraždy, války, revoluce, přírodní katastrofy (např. povodně a zemětřesení), neštěstí, módní novinky, lidové a náboženské pouti a další témata.

Detašované oddělení časopisů KNM (býv. Místodržitelství zámeček)
Královská obora 56, 170 76 Praha 7

(tel. 233 323 289, e-mail: zamecek@nm.cz).

Studovna periodik je otevřena vždy ve středu od 9.00 do 18.45 hod. Poskytuje také kopírovací služby.

Muzeum knihy ve Žďáru nad Sázavou (zámek dr. R. Kinského)
591 02 Žďár nad Sázavou

(tel./fax: 566 625 370, e-mail: alenajakubcova@seznam.cz).

Otevřeno:

IV. a X. so–ne: 8–12 a 12.30–16 hod.

V., VI. a IX. út–ne: 8–12 a 12.30–16 hod.

VII. a VIII. út–ne: 9–12 a 12.30–17 hod.

Zavřeno: XI.–III. a pondělí

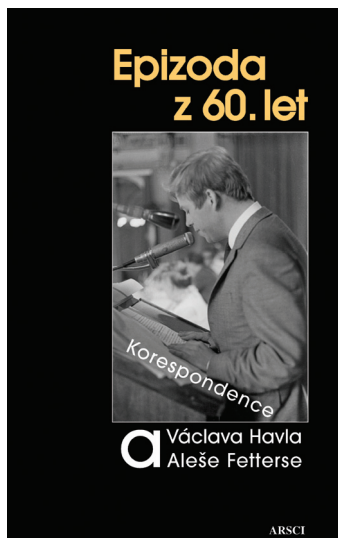
Nejen pro žáky a studenty základních a středních škol jsou k dispozici pracovní listy, které prověřují znalost dějin písma, knihy a knihtisku ve světových souvislostech. Jsou také ke stažení na: http://www.nm.cz/MK_pracovnilisty.doc.

SEZÓNÍ VÝSTAVY V MUZEU KNIHY:

Emporium – neznámý fond významného nakladatelství
 (květen–říjen 2006), letní refektář

Účelem výstavy bude přiblížit nakladatelství Emporium Aloise Dyka (1881–1971). Bude představen unikátní soubor nakladatelské pozůstalosti, který Knihovna Národního muzea získala v roce 2005. Základem výstavy budou ukázky výtečné graficky vypravených knih společně s originálními ilustracemi, kterými Dykovy tisky doprovázel převážně grafik Jan Konůpek (1883–1950). Vystaveny budou též Konůpkovy grafické listy – exlibris pro Aloise Dyka, soubor novoročenek pro Emporium, a listy z grafických cyklů vydávaných Dykem ve 20. a 30. letech 20. století. Alois Dyk bude představen i jako významný mecenáš, sběratel a jeden ze zakladatelů Artělu, ateliéru pro výtvarnou práci.

Nabídka z produkce nakladatelství ARSCI

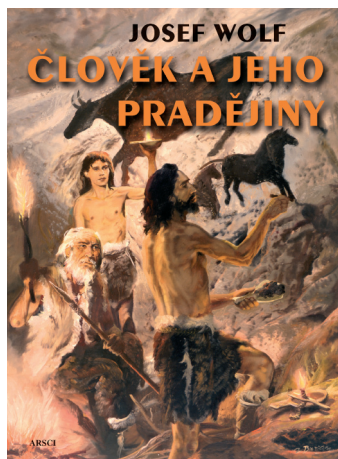

V červnu 1965 vystoupil tehdejší divadelní dramaturg a člen redakční rady literárního měsíčníku *Tvář* Václav Havel s kritickým projevem na konferenci Svazu čs. spisovatelů, po němž následovala zlobná reakce mocenských špiček vyjádřená nekompromisním útokem v stranickém ideologickém časopisu *Nová mysl*.

Náchodský středoškolský pedagog Aleš Fetterse zareagoval polemickým článkem, který zaslal redakci *Literárních novin*. Zároveň oslovil V. Havla dopisem, v němž svůj postup vysvětluje. To byl počátek drobné **Korespondence Václava Havla a Aleše Fetterse**, vydané nyní jako **Epizoda z 60. let**.

Dobové okolnosti a ovzduší snah o kritiku režimu, umožněnou politickým uvolněním v 60. letech, přibližuje Aleš Haman. Jako literární kritik a historik byl sám aktérem prosazování názorové plurality střetávající se s oficiální a dogmatickou marxistickou linií.

Komentář Aleš Haman. Sestavil a k vydání připravil Petr Lachmann. Fotografie Dagmar Hochová. Grafická úprava Veronika Botová. Váz., 120 s., cena 175 Kč (pro členy MČ 140 Kč).

Poprvé v češtině vychází kniha předního českého antropologa a etnologa, prof. h. c. RNDr. Josefa Wolfa, CSc., **Člověk a jeho pradějiny**. Autor (mj. spolupracovník malíře Zdeňka Buriana na knihách o pravěku) v ní shrnuje pro české čtenáře to, co ze svého díla k této tematice dosud vydal jen v cizojazyčných publikacích v ostatních 15 zemích.

Na obálce reprodukován Burianův obraz *Setkání věků*.
Váz., 208 s., cena 290 Kč (232 Kč pro členy MČ)

J. Wolf je také autorem knihy **Antropologie pro každý den** (ARSCI, 2004), v níž čtenáře – širší veřejnost i zájemce o studium tohoto oboru – seznamuje základními poznatky mladé vědní disciplíny zabývající se člověkem a uměním žít.

Váz., 304 s., cena 270 Kč (216 Kč pro členy MČ)

Zpravodaj Matice české. Roč. 2006. Číslo 10. Pro své členy a příznivce vydala v dubnu 2006 Matice česká, sekce Společnosti Národního muzea. Odpovědný redaktor Pavel Muchka. Typografie nakladatelství ARSCI, Praha.